

פעילות ניקיון – בבית שלי ובנחלת הכלל

על פי מערך של איה רימון

זמן: שעה וחצי

כיתות: ג' - ו'

מטרת על:

הבנת הילדים כי ניקיון הוא חשוב לא רק בתוך הבית אלא גם בשטחים הציבוריים המשותפים לכולם.

עזרים:

◀ מלא זבל - ארגזים, בקבוקים, אריזות של מוצרי מזון וממתקים, ניירות, עיתונים, ניילונים...

◀ כלי כתיבה

◀ מספרים

◀ מהדקי סיכות

◀ צבעים וטושים

◀ דבק לבן

◀ בריסטולים ודפים צבעוניים

◀ גירים/טושים מחיקים ללוח

◀ מטאטא ויעה

◀ פח אשפה (יש בכיתה!)

הכנת הכיתה לפני הפעילות -

המדריך מחלק את הכיתה ל-4 שטחים בעזרת חבל / נייד דבק צבעוני, לפי האיור הבא:

קבוצה ג'	קבוצה ד'
קבוצה ב'	קבוצה א'

המדריך מפזר בכל הכיתה זבל של עטיפות ואריזות: ארגזים, בקבוקים, אריזות של מוצרי מזון וממתקים, ניירות, עיתונים, ניילונים... (ניתן לבקש מראש מהתלמידים להביא אריזות שונות) המדריך מניח בפינת הכיתה מטאטא.

המדריך מניח על שולחן בפינת הכיתה מעט חומרי יצירה : מספריים, מהדק סיכות, צבעים וכיו"ב.

פתיחה – הצגת הנושא:

המדריך מצייר שמש אסוציאציות על הלוח למילה "ניקיון". הילדים זורקים מה שעולה להם לראש והמדריך מוסיף לשמש.

גוף –

בניית בתים ואירוח (40 דק')

1. כל קבוצה מקבלת שטח מוגדר וצריכה לארגן בזריזות את הבית שלה. מדגישים לתלמידים כי יש להם כ- 5 דקות לצורך סידור הבית. חשוב כל הזמן להלחיץ את התלמידים ולומר להם שעוד מעט הזמן נגמר. התלמידים מסדרים במהירות את השטח שלהם ומקשטים אותו (התלמידים יכולים להיעזר בציוד היצירה שהמדריך הכין על השולחן בפינת הכיתה). באותו הזמן התלמידים משליכים בדרך כלל הרבה מהזבל שהם ניקו לאזורים שבין השטחים של הקבוצות. (10 דקות)
2. כל קבוצה מקבלת משימה (נספח 1): כתיבת שיר בנושא שמירה על הניקיון, להתכונן למשחק "טלפון שבור" בנושא פסולת וניקיון, הכנת הצגה קצרה על ניקיון, הכנת הצגה קצרה על ילד שמעיר למבוגר שמלכלך. הקבוצות מכינות את המשימות ומתכוננות לאירוח חברי הכיתה (10-5 דקות)
3. כל הכיתה עוברת בין 4 הקבוצות מתארחת ולומדת את השירים והמשחקים (וכמובן זוכרים להודות ולמחוא כפיים לכל קבוצה בתום האירוח). (15 דקות)
4. המדריך מזמין את התלמידים לשטח הציבורי: (10 דקות)
 - המדריך מתנצל על הבלאגן והלכלוך שיש בשטח הציבורי ומסביר לתלמידים שאין לו בכיתה שטח משלו ולכן הוא נאלץ לארח אותם בשטח הזה.
 - המדריך מודה לכל התלמידים על האירוח ועל הפעילויות היפות שעשו.
 - דיון: המדריך שואל את התלמידים איך הם מרגישים בשטח הזה, האם השטח הזה יותר נעים מהשטחים של הקבוצות, למה השטח הזה מלוכלך, האם הוא יותר מלוכלך ממה שהוא היה בהתחלה. מבינים כי התלמידים היו עסוקים בסידור וניקיון הבתים שלהם ובלי לשים לב הם לכלכו את השטח המשותף לכולם.
 - מסבירים לתלמידים כי השטח הזה שמשותף לכולם נקרא "נחלת הכלל" ומבקשים מהתלמידים לתת דוגמאות שונות לשטחים שהם נחלת הכלל בישוב שלהם. שואלים את התלמידים מה הם המאפיינים של שטח שנקרא נחלת הכלל ומדגישים כי זה שטח שאינו שייך לאדם מסוים – אינו שטח פרטי.
 - שואלים את התלמידים האם גם במציאות מתרחש מצב דומה למה שקרה עכשיו בכיתה.

סיכום:

מסכמים כי הרבה פעמים חשוב לנו לשמור על הניקיון בבית שלנו אבל אנחנו לא שומרים על הניקיון בנחלת הכלל. לכן בהרבה מקרים הרחובות והגנים הציבוריים מלוכלכים ומוזנחים והבתים נקיים ומטופחים.

שאלה: איך אנחנו יכולים לשמור על הניקיון בשטחים ציבוריים? נותנים לילדים להעלות רעיונות.

תשובה: לא זורקים אשפה אלא רק בפחי אשפה, מעירים אם ראינו מישהו זורק אשפה, מקפידים לאסוף אחרינו, כשמוציאים אשפה מהבית מניחים אותה בפח האשפה או במיכלי המיחזור...